

په پښه وهی مملانی سیاسیه کانی هیزه شیعیه کانی بو باله چه کداره کانیان

20-12-2021

نووسه ره کانی

ناوه ندی لیکولینه وهی روودا و

کورته : له سببه ری ناوکیه سیاسیه نیوخوییه کانی هیزه سیاسیه کانی شیعیه دا، هه ندی گرزی و پیشهاتی
ئهمنی له ناو باله چه کداره کانی په یوه ست به هه شدی شه عی له نارادان، له وانهش له هه فته ی رابردوودا دوو
جموول جیگه ی سه رنج و هه لوهسته له سه ر کردن

له سېبېرى ناکۆکييه سياسييه نيوخۆبېيەکانى ھېزە سياسييهکانى شيعه دا، ھەندى گرزى و پيشهاتى ئەمنى له ناو بالە چەكدارەکانى پەيوەست بە ھەشدى شەعبى له ئارادان، لەوانەش له ھەفتەى رابردوودا دوو جموجول جىگەى سەرئىچ و ھەلوەستە لەسەر کردن:

يەكەم: سەدر فەرماندەکانى "سرايا السلام" ى بالە سەربازيەكەى، راسپارد بايکوۆتى سوپاسالارى ھەشدى بکەن کە ئەبو فەدەك "عەبدولعەزىز محەمەداوى" يە. ناوبراو، يەكۆکە له ناسراوترين فەرماندەکانى کەتیبەکانى حیزبۆللا، ھەروەھا سيمبولىكى ديارى ھەشدى وەلائييه. ئەو لەپاش کوزرانى ئەبو مەھدى موھەندیس، بەبێئەوێ گۆدەنگی لەسەربیت، له شوباتى 2020 ئەو پۆستەى وەرگرت و، بەگوتەى وەلائييهکان، ئەو لەگەل قاسم سولەيمانیدا "فەرماندەى سەركەوتن" بەسەر داغشدا بوون. لەبەر ئەوێ ئەبو فەدەك له ريبەرەکانى ناوخوايە کە بەر له 2003 عێراقى بەجێئەھيشتوو، تاوھکو ئەم دوايیانەش، بە کەمى دەرکەوتوو و خالى لاوازی ديار نييه. يەكۆکە لەوکەسانەى بەردەوام کار لەسەر پيشخستنى دەرکرت بۆ پرکردنەوێ بوشايى ئەبو مەھدى و دروستکردنى ريبەرەتیبەكى شۆرشيگى شيعى، ھەر لەم ميانەيەشدا گەنجەکانى ھەشدى زۆر پيوەى ھۆگرن و زۆرچار بە "الخال" یش ناوى دەبن.

نەك ھەر ئەبو فەدەك، بەلكو واديارە سەدر، له فالج فەيازی سەرۆكى ھەشديش لالوتە، چونكە ئەو رۆژەى چوو مالى ھادى عامرى (2021-12-2) فەياز لى چوو پيش و ھەولى دا موحامەلەى بکات بەلام، سەدر رووى پێئەداو راستەوراست بەدەم كۆکردنەوێ عەباکەپو بەرەو لای سەرەوێ دانیشتنەكە مى رىگای گرتەبەر. ئەمەش ھاندەرە بۆ ئەو بۆچوونانەى باوەرپان واىبە سەدر خواستى ئەوێ ھەپە لە برى فەياز ھادى عامرى بېتە سەرۆكى دەستەى ھەشدى کە ھەرچەندە لە دوو بەرەى جیادان بەلام دۆستابەتى و پەيوەندیبەكى تايبەت له نيوانياندا ھەپە.

دووھم: چەند رۆژيک دواى ئاشکراکردنى برپارەكەى سەدر لەبارەى سوپاسالارى ھەشدى، چەند چەكداريک لە گەردبوونەوێ بەكدا، داواى دەستلەكارکيشانەوێ مەيسەم زەيدى فەرماندەى فيرقەى عەباسى ھەشدى عەتەبەيان بەرزکردو، بەپاساوى گەندەلى و دواکەوتنى موچەکانيان. مەيسەم زەيدى، زاواى ئەحمەد سافى يەكۆکە لە دوو وتاربيژەكەى سيستانىيە لە کەربەلا و تەمەنى 38 سالى، بەلام دەگوتريت جگە لە فيرقەى عەباس ھەلسورپنەرى کاروبارەکانى خەزورپەتى کە دەمراستى عەتەبەى ئىمام عەباسە لە تەنیشت سەحنى حوسەين لە کەربەلا و تۆپيک کۆمپانيا و کارگە و پرۆژەى لە پەنا ھەژموونە رۆحیەكەدا ھەپە. داواكارى لادانى مەيسەم زەيدى کە يەكۆکە لەسەرە رەمەکانى ھەشدى عەتەبەپە، گومان و پەنجەکانى تۆمەتى بەرەو ئەبو فەدەك و ھەشدى وەلاى ئاراستەکرد، بەتايبەت پاش ئەوێ چەكدارە خۆپيشاندەرەکان داواى ھاتنەسەرختى سوپاسالارى ھەشديان دەکرد، لەكاتيکدا دەمیکە ھەشدىکانى نەجەف و تاران بەفەرمى مالىان لە يەكتر جیاکردوووتەو و فيرقەى عەباس راستەوخۆ بەفەرماندەى گشتى ھېزە چەكدارەکانەو (نيسانى 2020) گريدراو.

کيشمەكيشە نيوخۆبېيەکانى ھەشدى رەنگدانەو و دريژکراوێ ناکۆکييه سياسى و مەرچەعيبەکانە. چوار ليوای ئەم دەزگا ئەمنیە کە ئیستا ميلاکى بەرەو 200 ھەزارکەس ھەلەدەکشيت، ناوى خۆيان کردوو بە "ھەشدى عەتەبەکان" کە جارجارەش پينان دەگوتريت "ھەشدى نەجەف" يان "ھەشدى سيستانى، ئەوانيش بریتين "فرقة الإمام علي، فرقة العباس القتالية، لواء علي الأكبر، لواء أنصار المرجعية" کە ھەلگى ژمارە کارگيرپەپەکانى (2، 11، 26، 44) ن. ئەم بالە سەربازيانە پاش پەيوەستبوون بە فەرماندەى گشتى ھېزە چەكدارەکان، ساليک پيش ئیستا کۆنگرەپەکیان بەناوى "ھەشدى عەتەبەکان" ریکخست کە ناوى ئەو مەزار و جىگا پيرۆزانەى عێراقە کە ميليۆن شيعە لە سەرانسەرى جیھانەو سالیانە روویان تیدەکەن، لە کاتيکدا پيشتر سەرچەم بالە چەكدارەکان ھەر لەژىر ناوى ھەشدى شەعبىدا کاريان دەکرد.

داواكارى لادانى فەرماندەى فيرقەى عەباس ھاوکاتيش بوو لەگەل رەزامەندى مستەفا كازمى سەرۆکەوزیران کە فەرماندەى گشتى ھېزە چەكدارەکانى عێراقە، بۆ بەشداریکردنى فيرقەى عەباس لە خولە ئەکادیمیە سەربازيەپەکانى وەزارەتى بەرگرى بۆ ئەوانەى کە مەرچەکان دەیانگرتتەو. ھەرچەندە فيرقەى عەباس دەلین رىگەپیدانەكە بۆ سەرچەم ھەشدى و لەرگەى ئەوانەو وەرگيراو، بەلام ئەم ھەنگاوە مەترسى لەسەر ئەو ئەفسەر و پلەدارە وەلائيیانە دروست دەکات کە لەسەر بنەماى "دلسوزى و چالاکى تايبەت" پلەى سەربازى بەرز و ئىمتيازى زۆريان لە ناو دەستەى ھەشدى شەعبى پیدراو. ھەندىک دزەپیکردنى ناو ھەشديش باس لەو دەکەن

ئەبوفەدەك و فەرماندە نىزىكەكانى لەم ھەنگاۋى بە دامەزرادەيىكردنەى ھەشدى عەتەبەكان نىگەرەن و بىتاقەت بوون و، لە كاردانەوھەشدا خۆپىشاندا نىيان لەناو فىرقەى عەباس دروستكرد بەر لەوھى فەرماندەكانى فىرقەكە بەئاگايىيەوھە پشئويىيەكە كپ بگەنەوھە.

ھەندىك بۇچوون پىيانوايە كەرتبوونى ھەشدا بۇ دوو بەرە "وھلاى" و "عەتەبەكان" يەككە لە پىشھاتە جومگەيىيەكانى پاش 2003، چونكە جگە لە پالپىشتى سىياسى و بودجە، سەرمايەى ھەرە گەورەى ھەشدا و پاساۋى مانەوھى لەپاش كۇتايىھاننى شەرى داعش ئەو ھەولى بەپىرۆزكردنەى كە لە فەتۋاى مەرچەى بالاي شىعە عەلى سىستانىيەوھە سەرچاۋە دەگرىت، ئىستا كە عەتەبەكانى سەر بەمەرچەىت خۇيان لە ئىرانىيەكان جىادەكەنەوھە، ئەو جگە لە پىرۆزى دەيانكەنە نىشانەش بۇ ھەر بارگرزىيەكى ھەرىمى و نىودەولەتى و، لە ھەمانكاتىشدا ھاندەرى زياتر دەبن بۇ داۋاى تىكەلكردنەى لەگەل سوپا و پۇلىس و ھەلۋەشاندەوھى قەوارەكەيان. باوھرىكى زالىش ھەيە كە ئەمە يەككە بىت لە بەرنامە و خواستە دوورمەوداكانى موقتەدا سەدر بۇ ئەوھى لە چنگ و نىنۇكى ركابەرە سەرەكىيەكانى رزگارى بىت كە بەشكىيان لە بن بالى خۇيەوھە لىي جىابوونەتەوھە، بۇ نموونە (عەسايب و نوچەبا).

چارەنووسى ھەشدا و شىۋازى داپشتنەوھى يەككە لە ئەركەكانى قۇناخى خوولى نوچ (پىنجەم) و قۇناخى پاش ھەلبۇاردنى 2021 دەبىت. بەر لەوھى ھۆكۈمەت دروستبكرىت و تەرازوۋى ھىز بەلايەكدا بگەوئىت، ھەموو لايەنە شىعەيىيەكان لە ھەولى دروستكردنى دىفاكتۆيەكى ئەمنىدان كە بەھۆكۈمەتى داھاتوو دەستكارى نەكرىت. لەكاتىكىشدا، سەدر و ھەشدى عەتەبەكان جەخت لە سەنتەرىبوونى دەولەتى عىراق دەكەنەوھە ۋەك مەرچەىتەى چەك و دەيانەوئىت ھەشدا بېسەرتىتەوھە بە ھۆكۈمەتى بەغداۋە، ھەشدى ۋەلاى سەدرى ئىران تا دەربىي ناوھەراست بە گۆرەپانى چالاكى خۇيان دەزانن و باس لەوھەش دەكەن تا ئەوكاتەى كە ئىمامى دوازەھەيەمى شىعە "المھدى المنتظر" دەردەكەوئىت ئەوان چەكەكانىيان رادەست ناكەن و گروپەكانىيان ناشىۋىنن.